



Pro **Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců**

Přítomni **Mgr. Ondřej Mirovský, M.EM – předseda komise, Mgr. Jakub Štědroň, Ph.D., Mgr. Halka Smolová Závorová, Bc. Petr Syrový, Mgr. Lucie Bultová, Mgr. Magda Faltová, JUDr. Martin Rozumek, Mgr. Jelena Silajdžić, Mgr. Jan Kepka, PhDr. Kristýna Titěrová, Mgr. Jan Janoušek – tajemník komise**

Omluveni **Bc. Ngoc Tho Nguyen, PhDr. Tomáš Klinecký, Bc. Zdeněk Horváth**

Hosté **MgA. Hana Třeštíková, Mgr. Jiří Knitl, Prof. RNDr. Luděk Sýkora, Ph.D., Mgr. Ekaterina Ignatyeva, Mgr. Jana Hajná, Dana Gregorová, Mgr. Jan Veselý**

Věc **Zápis z 1. jednání Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců, které se konalo dne 6. 3. 2019 od 15.00 hod. v budově MHMP, Mariánské náměstí 2, Praha 1 (1. patro, Nová rada)**

Zpracoval **Mgr. Jan Janoušek** Počet stran **7** Datum **6. 3. 2018**

Program jednání:

1. Úvodní slovo
2. Schválení programu
3. Představení – Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců
4. Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP
5. Prezentace výzkumu – Analýza cizinců v MČ Praha 5
6. Různé

1. Úvodní slovo

Předseda komise Mgr. Ondřej Mirovský, M.EM přivítal členky a členy Komise Rady HMP pro oblast cizinců (dále jen komise) a zahájil jednání. Vyjádřil potěšení nad tím, že komise pokračuje v obdobném složení jako v předchozím období a jsou v ní zastoupeny stejné organizace, byť některé prostřednictvím jiné osoby.

Předseda komise se dále přítomným představil, následně se představili přítomní členové a členky komise i hosté. Z nepřítomných omluvila Mgr. Jana Hajná pana Zdeňka

Horvátha, člena komise a ředitele organizace Integrační centrum Praha o.p.s. (dále jen ICP)

Předseda komise poděkoval všem přítomným za představení a v souladu s jednacím řádem komisí Rady HMP, které jsou neveřejné, vyzval ke hlasování o přítomnosti hostů na jednání komise, přičemž dodal, že se bude hlasovat jednak o hostech jen pro dané jednání, jednak o hostech stálých, u nichž pak nebude třeba opakovat hlasování o účasti na každém dalším jednání komise.

Předseda komise dal hlasovat o přítomnosti stálých hostů komise: Mgr. Jiří Knitl (zastupitel HMP a předseda Výboru pro národnostní menšiny ZHMP), Mgr. Jana Hajná (vedoucí oddělení národnostních menšin a cizinců, KUC MHMP), Mgr. Jan Veselý – alternován případně Ing. Denisou Kroužkovou (oba oddělení krizového řízení, BEZ MHMP), Dana Gregorová (sekretářka politického klubu PRAHA SOBĚ).

Hlasování: pro – 10, proti – 0, zdržel se – 0

Předseda komise dal hlasovat o přítomnosti hostů: Prof. RNDr. Luděk Sýkora, Ph.D., Mgr. Ekaterina Ignatyeva

Hlasování: pro – 10, proti – 0, zdržel se – 0

2. Schválení programu

Předseda komise dal hlasovat o návrhu programu jednání komise v navrženém znění.

Hlasování: pro – 10, proti – 0, zdržel se – 0

3. Představení – Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců

Předseda komise konstatoval, že představení členů a členek komise již proběhlo a dodal, že je v plánu jmenování dalších dvou nových členů komise, o čemž bude teprve jednat Rada HMP.

4. Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP

Mgr. Janoušek stručně informoval o průběhu grantového řízení HMP – Programy v oblasti podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy. Jednání Komise Rady hl. m. Prahy pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců k hodnocení podaných projektů proběhlo dne 26.2.2019.

V programu č. 1 – Aktivity na podporu integrace cizinců v hl. m. Praze - kulturní, společenská a osvětová činnost, jazyková příprava a komunitní práce bylo podáno celkem 55 projektů, k podpoře bylo navrženo 44 projektů s celkovou navrženou částkou 3.745.000,- Kč. Oproti loňskému roku bylo v tomto programu podáno o 1 projekt méně, bylo podáno celkem 7 projektů městských částí hl. m. Prahy. V programu č. 2 –

Publikační činnost související se vztahem k integraci cizinců v hl. m. Praze byly podány 3 projekty, všechny 3 byly navrženy k podpoře s celkovou navrženou částkou 205.000,- Kč. Oproti loňskému roku bylo v tomto programu podáno o 2 projekty méně. Aktuálně je zpracováván tisk do Rady HMP, přičemž projekty s navrženou podporou vyšší než 200.000,- Kč a projekty městských částí budou muset být schváleny Zastupitelstvem HMP, k čemuž dojde s největší pravděpodobností až v rámci dubnového jednání Zastupitelstva HMP.

Mgr. Janoušek dále informoval o tom, že byla Radě HMP předložena informace o plnění Akčního plánu HMP pro oblast integrace cizinců v r. 2018 a tento materiál mají členové a členky komise k dispozici mezi dalšími materiály pro dané jednání.

Mgr. Janoušek sdělil, že probíhá aktualizace seznamu členů Poradní platformy zástupců MČ Praha 1 – 22, Praha – Libuš a MHMP pro oblast integrace cizinců. Dále uvedl, že se platforma bude i nadále pravidelně setkávat a měla by se konat i na vybraných městských částech s cílem představit příklady dobré praxe v rámci projektů na integraci cizinců na těchto MČ.

Mgr. Janoušek přítomné informoval o plánu pravidelně na jednání komise zařadit bod o výstupech z jednání Regionální poradní platformy.

K webovým stránkám www.metropolevsech.eu uvedl Mgr. Janoušek, že aktuálně probíhá placená propagace webu na Facebooku a že byly vyhotoveny propagační materiály. Jedná se o plakáty formátu A3, oboustranné letáky formátu A5, vizitky a LCD vizuál pro digitální obrazovky, které jsou postupně distribuovány na relevantní místa v Praze.

Dále byla komise informována ze strany specialistky školství – SML MHMP Mgr. Halky Smolové Závorové o aktuálních aktivitách HMP v oblasti vzdělávání dětí a žáků cizinců, jež schválila Rada i Zastupitelstvo HMP. Jedná se o tzv. síť škol, v jejímž rámci je na každé MČ jedna spádová škola poskytující bezplatné doučování češtiny pro děti cizinců z jiných škol v dané městské části. Projekt sítě škol běží již 3. rok, školy jsou v rámci tohoto projektu dále motivovány k vlastnímu rozvoji integračních aktivit, probíhá vzdělávání pedagogických pracovníků i supervize. Další aktivitou je intenzivní výuka češtiny, jež od září běží na ZŠ Marjánka, finanční podpora byla nyní schválena na další školní rok. Mgr. Smolová Závorová dále uvedla, že probíhají jednání se základní školou na Praze 8, jež by se mohla stát další školou, která by tento intenzivní kurz nabízela. Intenzivní kurz zahrnuje tři měsíce výuky českého jazyka pro děti, jež přicházejí bez znalosti češtiny do české základní školy. V rámci veřejné správy se jedná o první podobný projekt na úrovni ČR a paní Mgr. Smolová Závorová vyjádřila velké potěšení nad tím, že i nové vedení radnice HMP tuto oblast podporuje, neboť je z hlediska integrace cizinců velmi zásadní. Dalším projektem je výuka českého jazyka – příprava pro žáky středních škol k maturitní zkoušce. Výuka probíhá na Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy a je rovněž finančně podporována z rozpočtu HMP. V rámci kurzů jsou tři různé úrovně výuky češtiny a jejich smyslem je preventivně působit proti možnému neúspěchu žáků cizinců u maturitní zkoušky z důvodu nedostatečné znalosti českého jazyka. Mgr. Smolová Závorová dodala, že je připravena případně poskytnout

detailnější informace, kdyby chtěl někdo z přítomných o uvedených projektech zjistit více.

5. Prezentace výzkumu – Analýza cizinců v MČ Praha 5

Prof. RNDr. Luděk Sýkora, Ph.D. představil společně s Mgr. Ekaterinou Ignatyevou výsledky Analýzy cizinců v MČ Praha 5, kterou realizoval výzkumný tým z Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Analýza byla zpracována v rámci projektu MČ Praha 5 podpořeného v dotačním programu MV ČR na podporu projektů obcí zaměřených na integraci cizinců na lokální úrovni.

Prof. Sýkora, který výzkumný tým vedl, nejprve představil, čemu se věnuje v rámci svých výzkumných aktivit. Následně představil zaměření a výsledky v jednotlivých oblastech analýzy realizované v Praze 5. Ve vztahu ke srovnání podobně zaměřených analýz, které v minulosti realizoval jeho tým např. na Praze 4 a Praze 11, uvedl, že u těch dvou jmenovaných výzkumů vycházeli z dat ze sčítání lidí, bytů a domů, které proběhlo v r. 2011. Jedná se o data, která poměrně rychle ztrácejí na aktuálnosti. Vstoupili proto do jednání s ředitelstvím služby Cizinecké policie ČR, která pro potřeby výzkumu poskytla velmi podrobná data s detailní územní specifikací na úrovni tzv. základních sídelních jednotek, kterých je v Praze přibližně 900. Tato území kopírují části čtvrtí z hlediska různého typu bytové výstavby, což umožnilo v analýze ještě detailněji zmapovat zkoumané lokality. V této souvislosti poděkoval Prof. Sýkora panu Mgr. Kepkovi z OAMP MV ČR za podporu při jednání s ředitelstvím služby Cizinecké policie ČR.

Po prezentaci analýzy poděkoval předseda komise Mgr. Ondřej Mirovský za představení tohoto výzkumu a otevřel diskuzi.

Mgr. Štědroň se dotázal na pojem označující „1,5 generaci Vietnamců“. Prof. Sýkora na to odvětil, že pojem označuje ty mladé Vietnamce, kteří se sice narodili ve Vietnamu, ovšem část života již strávili zde v ČR.

Bc. Syrový uvedl, že poznatky z analýzy jsou zajímavé i z hlediska Prahy 13, protože zjištění vztahující se např. k oblasti Jinonic a lokalit ležících při hranici této městské části, která s Prahou 5 sousedí, mají přesah i do situace v MČ Praha 13 např. ve vztahu k základnímu školství či z hlediska volného času, neboť hranice mezi městskými částmi jsou pochopitelně propustné a vyšší výskyt cizinců v jedné lokalitě nese své konsekvence i ve vztahu k sousedním oblastem ležícím v okolí. Ve vztahu k rozvrstvení cizinců v Praze dodal, že do jisté míry toto rozvrstvení kopíruje i transportní síť metra v Praze. V tomto ohledu je podle něj důležitá samozřejmě i developerská výstavba, u níž lze dle jeho zkušeností na úrovni MČ často očekávat i výrazný nárůst počtu cizinců v lokalitě výstavby, na což má ovšem samotná městská část prakticky minimální vliv. Dále poznamenal k otázce participace a zapojení migrantů, že pro nově příchozí nejsou otázky společenského vyžití či angažování tou primární otázkou k řešení. Tyto záležitosti se stávají aktuálními spíše až po určité integrační době, kterou daný člověk

absolvuje. Předseda komise k tomu dodal, že je třeba vnímat i kontext toho, jak v Praze probíhá či probíhala výstavba. Často byly stavební projekty realizovány bez participace veřejnosti či tlaku ze strany veřejné správy na výstavbu občanské vybavenosti, což je jednoznačně omezující pro možnosti rozvoje komunitního života na místní úrovni a sociální interakce mezi lidmi z blízkého okolí. Tato problematika má tedy přesah i do oblasti územního plánování.

Mgr. Silajdžić sdělila, že zásadní jsou i mentální bariéry, které si lidé mezi sebe staví. Bez individuální vzájemné komunikace není přirozené zdravé soužití možné. Zkušenosti ze zahraničí jasně ukazují, že úsilí o zprostředkování fyzického kontaktu a seznámení mezi majoritou a migranty je v tomto ohledu klíčové. Např. jeden projekt ve Vídni se zaměřuje na to, aby byli nově příchozí cizinci přivítáni sousedy z místa bydliště, což se ukazuje jako velmi pozitivní příklad dobré praxe.

Mgr. Kepka k tématu uvedl, že dlouhodobým problémem, který vnímá, je určitá „neviditelná zeď“ jako vzájemná lhostejnost mezi majoritou a migranty a to je také jedna z výzev, které jsou v tomto ohledu velmi aktuální, neboť vzájemná lhostejnost nepřispívá k budování pozitivních vzájemných vazeb, naopak se může snadno zvrátit v negativnější nastavení vzájemných vztahů.

Prof. Sýkora zmínil problém ubytoven, které jsou místy s velmi vysokou až absolutní koncentrací migrantů, a byť to je většinou spíše otázka lokalit v ČR, kde se koncentruje zpracovatelský průmysl, jsou taková místa i v Praze a právě tato místa představují potenciálně velmi problematické lokality. Dodal, že se naštěstí snaží zaměstnavatelé v Praze často již tyto záležitosti ošetřit, ale z hlediska sociální interakce je stav na těchto místech samozřejmě ještě diametrálně odlišnější oproti lokalitám běžné obytné výstavby, kterým se analýza detailněji věnovala. Koncentrace ubytování stranou běžné populace může vést k zárodkům sociálního vyloučení a vnímání osob, které v těchto lokalitách žijí, jako entit, které nejsou považovány za „normální“ společnost. Proto považuje za zásadní, aby tato místa byla předmětem zájmu obce nejen v Praze 5, ale i v dalších městských částech, kde to je relevantní.

6. Různé

Mgr. Faltová vznesla v bodě různé dvě připomínky. Jednak upozornila na projednávání zákona o pobytu cizinců, který půjde v Poslanecké sněmovně PČR do třetího čtení. V rámci druhého čtení v PS PČR se věnoval poslanec SPD T. Okamura poměrně intenzivně i ICP a jeho financování. Mgr. Faltová navrhla, zda by nebylo žádoucí, aby měl MHMP připravenou nějakou argumentační pozici, jak případně čelit zkresleným informacím o financování integrační politiky na území hl. m. Prahy a případně aby byli např. poslanci PS PČR obesláni se zprávou, jež by uváděla na pravou míru zkreslené informace, jež o financování ICP padly v průběhu druhého čtení zmíněného návrhu zákona. Mgr. Faltová považuje z komunikačního hlediska za důležité, aby v této věci bylo hl. m. Praha aktivnější. ICP sice k dané věci již vydalo své stanovisko, ale z jejího pohledu má hl. m. Praha významnější slovo a na podobné situace by mělo být připravené, protože lze očekávat, že problémy podobného druhu budou spíše častější,

než aby ustávaly. Zákon se věnuje mimo jiné i integračním centrům a jejich financování, proto Mgr. Faltová předpokládá, že se debata v rámci třetího čtení bude znovu zaměřovat i na tuto otázku.

Mgr. Faltová přednesla další podnět vztahující se k ICP. Zmínila se o rozhodnutí ICP nepokračovat do budoucna v dosavadním partnerství v projektu s dalšími neziskovými organizacemi. Partnerství bude ukončeno k 30.6.2019, přičemž čtyři partnerské organizace neměly k ukončení této spolupráce příliš možnost a prostor se vyjádřit. Mgr. Faltová to považuje za poměrně závažnou věc, neboť partnerskou spolupráci a síťování organizací poskytujících služby migrantům vnímala jako příklad dobré praxe, navíc toto rozhodnutí podle ní zasahuje významně do sítě poskytovatelů sociálních služeb a do poradenských kapacit poskytovaných cizincům na území hl. m. Prahy, neboť není jisté, zda budou dřívější partnerské organizace moci pokračovat kontinuálně v poskytování nastavených služeb v obdobném rozsahu. ICP plánuje i výrazněji snížit úvazky pracovníkům v přímé práci s cizinci, tudíž hrozí, že kapacity poskytovaných služeb budou menší, minimálně pro překlenovací rok. Mgr. Faltová nepovažuje takovéto ukončení partnerství, které nevzešlo z pokynu správní rady, ale je rozhodnutím managementu ICP, za pozitivní krok v kontextu problematiky integrace cizinců a vzájemné spolupráce v této oblasti. Mgr. Hajná na to odpověděla, že bohužel není přítomen zástupce ICP, aby se k tomu přímo vyjádřil. Sdělila přítomným, že ICP informovalo MHMP o důvodech toho, proč k ukončení partnerství přistupují. Požádala v této souvislosti, zda by však bylo možné tuto věc probrat až na dalším jednání komise i za účasti představitelů ICP. Mgr. Faltová odpověděla, že to chápe, předpokládala ovšem, že ředitel ICP bude na jednání komise přítomen, a poznamenala, že se obecně jednání komise ředitel ICP příliš nezúčastňuje. Předseda komise k tomu sdělil, že o této věci ještě budou diskutovat s paní radní Třeštíkovou a dodal, že by měl být ředitel ICP ideálně přítomen na všech jednáních komise.

JUDr. Rozumek ještě k otázce ukončení partnerství sdělil, že o ukončení partnerství nebyli zástupci partnerských organizací informováni přímo ředitelem ICP na společné schůzce. Dále informoval o jiné záležitosti, kterou chtěl v bodě různé přednést. Organizace pro pomoc uprchlíkům uspořádala seminář o budoucnosti evropských fondů ESF+ a AMIF v letech 2021-2027 a ze semináře vyplynulo, že je nyní vhodná doba k tomu, aby se již začalo plánovat, co by bylo žádoucí do těch budoucích fondů prosadit. V Praze žije téměř polovina všech cizinců z celé ČR, pravděpodobně přitom již zanikne OP PPR, tudíž bude primárním zdrojem pravděpodobně ESF +. Praha by proto podle něj měla vstoupit do jednání s MPSV ČR a snažit se zajistit to, aby problematika integrace cizinců v Praze nebyla opomenuta a aby tato podpora byla v uvedených fondech zahrnuta i pro období 2021-2027 a struktura fondů reflektovala i priority Prahy v oblasti integrace cizinců. Dodal, že díky podpoře z OP PPR otevřelo OPU již před dvěma lety komunitní centrum, od 1. ledna je obnovené a 20. ledna byla již vyčerpána všechna místa na doučování dětí cizinců na celý rok 2019. OP PPR byl dle něj velmi dobrým prostředkem pro podporu těchto aktivit a do budoucna bude ve financování těchto aktivit pravděpodobně hrát klíčovou roli právě ESF+.

Předseda komise Mgr. Ondřej Mirovský, M.EM poděkoval za podněty, poděkoval také všem přítomným za účast a ukončil jednání komise (*konec jednání 16:45*).

Přílohy:

- Příloha č. 1 (neveřejná): Prezentace – Analýza cizinců v MČ Praha 5
- Příloha č. 2: Jednací řád Komise Rady HMP

Mgr. Ondřej Mirovský, M.EM
předseda Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců



Zpracoval: Mgr. Jan Janoušek